

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 2S/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0823106352
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:0823106352.2

Uznesenie

Správny súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Ing. Martina Kiseľová, advokátka, so sídlom Pavla Mudroňa 26, 036 01 Martin, IČO: 42 392 144, proti žalovanému: Starosta obce Folkušová, so sídlom Folkušová 11, 038 42 Príbovce, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 12.09.2023, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov konania **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Administratívne konanie

1. Žalobkyňa dňa 26.07.2023 osobne na obecný úrad obce Folkušová doručila podanie označené ako Žiadosť o sprístupnenie informácie v zmysle zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte aj len „Infozákon“ alebo „zákon č. 211/2000 Z. z.“). Podaná žiadosť sa týkala sprístupnenia informácií - zaslanie podrobného čerpania rozpočtu obce Folkušová k 31.03.2023 a 30.06.2023.

2. Žalobkyňou podaná žiadosť (ďalej aj „infožiadosť“) bola prijímateľom vyhodnotená ako neúplná, preto jej bolo zaslané podanie označené ako Žiadosť o doplnenie písomných náležitostí podľa Infozákona zo dňa 01.08.2023 s tým, že bola vyzvaná na doplnenie, aký spôsob sprístupnenia informácií ako žiadateľ navrhuje. Následne žalobkyňa dňa 04.08.2023 osobne doručila obci Folkušová podanie označené ako Žiadosť o sprístupnenie informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. zo dňa 04.08.2023, v ktorom špecifikovala, že žiada o sprístupnenie informácie doporučeným listom zaslaným Slovenskou poštou na adresu: A. B., XXX XX C. XX.

3. Písomným podaním zo dňa 16.08.2023, listom označeným č. 581/2023 obec Folkušová doručila žalobkyňi podanie, obsahom ktorého bolo oznámenie textu: „Obec Folkušová ako príslušný orgán podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) na žiadosť A. B., C. XX, XXX XX D. (ďalej len „žiadateľ“), podanej 4. augusta 2023, podľa § 17 ods. 2 písm. c) preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, o ktorých možno predpokladať, že ich možno odstrániť v rámci predĺženej lehoty“. Podľa textu uvedenom v odôvodnení listu bola infožiadosť žalobkyne zaevidovaná a rozhodnuté bude po predĺženej lehote. V poučení obec pripustila proti tomuto rozhodnutiu možnosť podať odvolanie.

4. Voči tomuto administratívne mu aktu povinnej osoby, ktoré žalobkyňa vyhodnotila ako rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácií, podala žalobkyňa odvolanie dňa 28.08.2023 podľa § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. písomným podaním doručeným osobne povinnej osobe, ktoré bolo zo strany starostky obce prevzaté potvrdením dátumu prevzatia a jej podpisom dňa 28.08.2023. Žalobkyňa

v odvolaní namietala nesprávnosť poučenia obce, nesprávnosť jej uvádzanej adresy a taktiež poukázala na usmernenie Ministerstva financií SR, podľa ktorého sa rozpočet obce nahráva prostredníctvom systému štátnej pokladnice RISSAM do konca januára bežného roku a jeho čerpanie za I. kvartál bežného roku do 30.04.; a za II. kvartál bežného roku do 30.07. Žiadané informácie nevyžadujú vytváranie mnohých evidencií ani zdĺhavé vyhľadávanie informácií a čerpanie rozpočtu, ako aj iné výkazy za I. a II. kvartál spolu s oznámením o úspešnom nahratí do RISSAM musia byť založené v účtovníctve obce. Z uvedených dôvodov považovala rozhodnutie povinnej osoby za porušenie zákona č. 211/2000 Z. z.

5. Starostka obce na podané odvolanie nereagovala, k rozhodnutiu o podanom odvolaní nedošlo a rovnako žalobkyni ani neboli poskytnuté žiadané informácie.

Žaloba, žalobné body a argumentácia žalobkyne

6. Žalobkyňa sa v zmysle petitu žaloby správnou žalobou doručenu správnemu súdu dňa 10.11.2023 domáhala zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 12.09.2023 o zamietnutí odvolania žalobkyne zo dňa 28.08.2023 o nesprístupnení informácií požadovaných žalobkyňou v žiadosti o sprístupnenie informácií zo dňa 04.08.2023 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

7. Žalobkyňa má za to, že odvolanie bolo podané v zákonnej lehote podľa § 19 ods. 1 Infozákona, a to dňa 28.08.2023. Odvolanie bolo teda podané dňa 28.08.2023, lehota na rozhodnutie o odvolaní žalovanému uplynula dňa 12.09.2023. Za deň doručenia sa považuje druhý deň po márnom uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia. Znamená to, že fiktívne rozhodnutie starostky obce by bolo nadobudlo právoplatnosť dňa 14.09.2023. Napriek tomu žalobkyni do dnešného dňa nebolo doručené nijaké rozhodnutie. Jedná sa teda o fiktívne rozhodnutie žalovaného o odvolaní zo dňa 12.09.2023.

8. V správnej žalobe uvádzala, že koncipované rozhodnutie obce zo dňa 16.08.2023 označené číslom 581/2023 je nezrozumiteľné, teda aj nepreskúmateľné, pretože z neho vôbec nie je zrejmé, či jeho zmyslom malo byť, že obec jej oznamuje, že predlžuje lehotu na vybavenie žiadosti alebo jej informácie z uvedeného dôvodu nesprístupňuje. Z obsahu nie je zrejmé, aké je stanovisko povinnej osoby k podanej žiadosti. Navyše sa v predmetnom rozhodnutí neuvádza na § 17 ods. 2 písm. c) akého konkrétneho zákona sa obec odvoláva. Z predmetnej písomnosti nie je zrejmé ani to, či si povinná osoba predlžovala lehotu na vybavenie žiadosti a ak áno, o koľko dní, alebo či týmto spôsobom pre technické problémy rozhodla o nesprístupnení požadovaných informácií. Tiež nie sú nijako špecifikované závažné dôvody, ktorými by mali byť preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, pretože tieto nie sú nijako konkretizované. To robí rozhodnutie ako také nepreskúmateľným pre jeho nezrozumiteľnosť a nezákonnosť. Uvedená písomnosť obce, ktorá podľa poučenia o opravnom prostriedku je rozhodnutím, obsahuje poučenie, podľa ktorého je možné proti nemu podať odvolanie podľa § 19 písm. 1 nešpecifikovaného zákona v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17 (opäť nešpecifikovaného právneho predpisu).

9. Žalobkyňa navrhla správnemu súdu postupovať podľa § 193 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V danom prípade podľa žalobkyne neexistujú žiadne dôvody pre nesprístupnenie požadovaných informácií, hoci sa nejedná o informácie voľne dostupné. Zákon č. 211/2000 Z. z. je založený na princípe „čo nie je tajné, je verejné“, teda v tomto prípade neexistuje zákonný dôvod, pre ktorý by nebolo možné požadované informácie sprístupniť. Nejedná sa o informácie, ktoré by podliehali utajeniu, práve naopak, ide o informácie o nakladaní s verejnými prostriedkami, ktoré sú zverené obci na hospodárenie, teda spadajúce pod ustanovenie § 3 ods. 2 Infozákona. Žalovaný svojou nečinnosťou postupoval v rozpore so zákonom a takýto postup nemôže požívať právnu ochranu.

10. Napokon poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sži/3/2011 zo dňa 03.05.2011, podľa ktorého: Žiadateľ podľa zákona o slobode informácií, aj pokiaľ správny orgán jeho žiadosti nemieni vyhovieť, má právo na vydanie rozhodnutia, ktoré by bolo riadne odôvodnené a súčasne má právo podať proti nemu opravný prostriedok, obhajujúc dôvodnosť svojej žiadosti a súčasne napadnúť dôvody, pre ktoré správny orgán prvého stupňa jeho žiadosti nevyhovel... Fiktívne rozhodnutie je už svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto je bez ďalšieho zrušiteľné správnym súdom.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

11. Žalovaný so žalobou v celom rozsahu nesúhlasil a žalobu navrhol ako nedôvodnú zamietnuť. Ozrejmil skutočnosť, že dňa 26.07.2023 síce bola obci Folkušová doručená žiadosť žalobkyne o sprístupnenie informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z., avšak žiadosť nebola úplná. Obratom (dňa 01.08.2023) obec Folkušová poslala žalobkyni žiadosť o doplnenie náležitostí infožiadosti. Dňa 04.08.2023 žalobkyňa potrebné informácie na základe výzvy Obce Folkušová doplnila. Z uvedeného vyplýva, že lehota na vybavenie žiadosti sa predĺžila, a to s poukazom na § 17 ods. 1 v súvislosti s § 14 ods. 2 Infozákona, t. j. lehota na vybavenie žiadosti sa počíta odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti - odo dňa 04.08.2023 začala obci plynúť lehota 8 pracovných dní na vybavenie žiadosti. Tá sa síce končila dňom 16.08.2023, avšak obec Folkušová dňa 16.08.2023 poslala žalobkyni oznámenie o tom, že lehota na vybavenie žiadosti sa predlžuje z dôvodu preukázateľných technických problémov.

12. Konštatoval, že žalovaný nepopiera, že sa stala technická chyba a poučenie v takomto oznámení nemalo čo robiť. Uvádza však, že nešlo o rozhodnutie vo veci samej, pretože už v samotnom úvode oznámenia sa poukazuje na § 17 ods. 2 písm. c), a teda:

„Zo závažných dôvodov môže povinná osoba predĺžiť lehotu (ods. 1), najviac však o osem pracovných dní a o 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a). Závažnými dôvodmi sú:

- a) vyhľadávanie a zber požadovaných informácií na inom mieste, ako je sídlo povinnej osoby vybavujúcej žiadosť,
- b) vyhľadávanie a zber väčšieho počtu oddelených alebo odlišných informácií požadovaných na sprístupnenie v jednej žiadosti,
- c) preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, o ktorých možno predpokladať, že ich možno odstrániť v rámci predĺženej lehoty."

13. Na základe uvedeného, ako aj z obsahu oznámenia, má žalovaný za to, že oznámenie zo dňa 16.08.2023 bolo žalobkyni zaslané z dôvodu predĺženia lehoty, a to z dôvodu preukázateľných technických problémov. Vzhľadom na to, že nejde o rozhodnutie vo veci samej, ale len o upovedomenie oprávnenej osoby o predĺžení lehoty, nemožno proti takémuto oznámeniu podať opravný prostriedok.

14. Okrem iného žalovaný považoval za potrebné poukázať na to, že obci Folkušová, ako povinnej osobe, lehota na sprístupnenie informácie na základe žiadosti zo dňa 04.08.2023 uplynula dňa 28.08.2023 (8 pracovných dní základná lehota + 8 pracovných dní predĺženie). Dňa 28.08.2023 bolo však už podané odvolanie voči oznámeniu zo dňa 16.08.2023, ktoré ale nebolo prípustné, vzhľadom na to, že proti oznámeniam nie je možné podať opravný prostriedok. V oznámení zo dňa 16.08.2023 nie je ani uvedená akákoľvek informácia o tom, že by povinná osoba odmietla sprístupniť požadovanú informáciu žalobkyni. Žalovaný tvrdil, že podanie zo dňa 16.08.2023 malo čisto charakter oznámenia o predĺžení lehoty na vybavenie žiadosti. Na základe toho je zrejme, že až dňa 28.08.2023 došlo v zmysle § 18 ods. 3 Infozákona k vydaniu fiktívneho rozhodnutia povinnou osobou. Z toho vyplýva, že žalobkyňa nemohla podať odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu, pretože za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti, a teda k doručeniu fiktívneho rozhodnutia povinnej osoby došlo dňa 31.08.2023. Lehota na podanie odvolania proti fiktívnemu rozhodnutiu začala žalobkyni plynúť až dňa 01.09.2023, a teda takéto odvolanie, ktoré by spĺňalo podmienku dodržania lehoty alebo prípustnosti podania odvolania, zo strany žalobkyne nikdy nebolo podané.

15. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa podala odvolanie ešte pred tým ako začala plynúť lehota na podanie odvolania proti meritórnemu (fiktívnemu) rozhodnutiu, a tak nemohlo ísť o odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu. V tomto prípade išlo o odvolanie žalobkyne proti oznámeniu povinnej osoby, proti ktorému nie je možné podať opravný prostriedok. Z uvedeného dôvodu absentuje základný prvok založenia právomoci správneho súdu vo veci konať, a to existencia rozhodnutia orgánu verejnej správy, proti ktorému správna žaloba smeruje. Žaloba proti fiktívnemu rozhodnutiu žalovaného smerovať nemôže, nakoľko nebolo žalobkyňou podané odvolanie.

16. V sprievodnom liste k vyjadreniu starostka obce uviedla, že je novozvolená starostka a od vymenovania do funkcie sa v podstate zaoberá hlavne podaniami žalobkyne, keď ku dňu vyjadrenia má zaevidovaných 21 infožiadostí a okrem toho rieši aj iné nezmyselné žiadosti a sťažnosti zo strany žalobkyne. Z jej pohľadu je to preto, že menovaná bola prihlásená do výberového konania na

pozíciu hlavnej kontrolórky obce Folkušová, avšak poslanci ju jednohlasne odmietli. Konanie žalobkyne považuje za zneužívanie práva, keď úplne bezdôvodne zahľučuje činnosť úradu, nakoľko okrem starostky na skrátenej úväzok, tvorí personál už len účtovník zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti.

Replika žalobkyne

17. Žalobkyňa v replike namietla, že z listu obce Folkušová zo dňa 16.08.2023 nie je zrejmé, že obsah listu je taký, aký mu dáva žalovaný a v prípade, ak sa malo jednať o predĺženie lehoty na poskytnutie informácie, nie je zrejmé, o akú dobu si obec predlžovala lehotu na vybavenie žiadosti. Orgán, ktorý nezákonný stav vyvolal nesprávnym poučením o možnosti podania opravného prostriedku, sa nemôže odvolávať na to, že voči takémuto oznámeniu nemožno podať opravný prostriedok. Z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. vyplýva, že predĺženie lehoty nie je automaticky o celých 8 pracovných dňoch, ale najviac o 8 pracovných dňoch, pričom obec neuviedla v liste žiadnu konkrétnu lehotu. Preto lehota na rozhodnutie o podanej žiadosti by povinnej osobe uplynula najneskôr dňa 28.08.2023 za predpokladu, ak by listina zo dňa 16.08.2023 bola považovaná za oznámenie o predĺžení lehoty. O žiadosti nebolo obcou Folkušová riadne rozhodnuté a informácie neboli žalobkyňi poskytnuté. Listina obce zo dňa 16.08.2023 svojím obsahom nevyvoláva nijaké právne účinky, teda vôbec nedošlo k predĺženiu lehoty na vybavenie žiadosti, a preto ňou podané odvolanie bolo podané riadne a včas, a to voči fiktívnemu rozhodnutiu obce o nesprístupnení informácie. Nečinnosť žalovanej spôsobila, že došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia a nesprístupneniu požadovaných informácií. Tvrdila, že žalovaným uvádzané uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžik/1/2020 zo dňa 27.01.2021 sa na vec nevzťahuje, pretože v danej veci existuje fiktívne rozhodnutie žalovaného, ktoré je relevantným podkladom pre podanie správnej žaloby. Napokon uviedla, že skutočnosť, že žalovaná je novozvolenou starostkou, ju nijako neospravedľuje v neplnení si povinností, ktoré jej vyplývajú z príslušných právnych predpisov, pričom do volieb starostu sa prihlásila dobrovoľne. V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. nie je žiadnym spôsobom obmedzené, koľko žiadostí môže občan podať v záujme získania, pre neho relevantných, informácií.

Duplika žalovaného

18. Podľa žalovaného vzhľadom na to, že v uvedenom upovedomení nebola uvedená lehota na predĺženie vybavenia infožiadosti, predpokladá sa, že sa lehota predĺži o maximálny možný počet dní, t.j. 8 dní. Povinná osoba nevydala rozhodnutie po uvedenej lehote, ani pred uvedenou lehotou, a teda došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia. Podstatnou náležitosťou oznámenia povinnej osoby o predĺžení lehoty je uvedenie dôvodov, ktoré viedli k predĺženiu lehoty s poukazom na § 17 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. 15-dňová lehota na podanie odvolania proti fiktívnemu rozhodnutiu začína plynúť až dňom jeho doručenia, a teda na tretí deň odo dňa vydania fiktívneho rozhodnutia. Lehota na podanie odvolania sa počíta odo dňa doručenia rozhodnutia, a nie odo dňa vydania rozhodnutia, od ktorého žalobkyňa mylne odvodila dátum fiktívneho rozhodnutia o odvolaní (pozn. súdu: 12.09.2023 v zmysle petitu žaloby). Fiktívne rozhodnutie sa považuje za doručené až tretím dňom od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti, a teda v danom prípade začala lehota plynúť odo dňa 01.09.2023. K vyjadreniu žalobkyne, že starostku nijako neospravedľuje to, že je novozvolenou starostkou, uviedla, že predchádzajúci starosta riešil len jednu žiadosť podľa Infozákona, a to prostredníctvom advokátskej kancelárie za 144,- Eur, aj napriek tomu, že jeho manželka (žalobkyňa) mala platený pracovný pomer s obcou Folkušová. Žalobkyňa za rok 2023 adresovala obci 44 e-mailov a 18 infožiadostí a v roku 2024 je zaevidovaných 13 infožiadostí.

Posúdenie veci správnym súdom

19. Žalobkyňa sa podanou správnu žalobou domáhala zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 12.09.2023, a to starostky obce – ako odvolacieho orgánu (19 ods. 2, druhá veta Infozákona), ktorým v zmysle § 19 ods. 3, druhá veta Infozákona malo dôjsť k zamietnutiu odvolania a potvrdeniu napadnutého rozhodnutia.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z.; žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 17 ods. 2 písm. c) zákona č. 211/2000 Z. z.; zo závažných dôvodov môže povinná osoba predĺžiť lehotu (ods. 1), najviac však o osem pracovných dní a o 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a). Závažnými dôvodmi sú:
c) preukázateľné technické problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácie, o ktorých možno predpokladať, že ich možno odstrániť v rámci predĺženej lehoty.

22. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z.; ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

23. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z.; ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti (§ 17).

24. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z.; proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

25. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z.; o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Odvolací orgán upovedomí žiadateľa o dátume, keď mu bolo odvolanie doručené. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

26. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z.; Odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán vyhovie odvolaniu a má požadovanú informáciu k dispozícii, rozhodnutím zmení rozhodnutie povinnej osoby a sprístupní požadovanú informáciu v rozsahu, v akom odvolaní vyhovie; to platí aj pre konanie o rozklade. Ak odvolací orgán zruší rozhodnutie povinnej osoby a vráti jej vec na nové konanie, povinná osoba vybaví žiadosť o sprístupnenie informácie v lehote podľa § 17. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

27. Primárne správny súd posudzoval splnenie procesných podmienok konania, v rámci čoho sa správny súd oboznámil s obsahom predloženého administratívneho spisu a s vyjadreniami účastníkov konania, pričom dospel k záveru, že žalobkyňa sa domáha zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného, avšak žalobkyňa nepodala odvolanie voči fiktívnemu meritórnemu rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy o odmietnutí poskytnúť informáciu, pričom vo veci nebolo vydané ani žiadne faktické meritórne rozhodnutie o zamietnutí žiadosti, nakoľko:

Dňa 26.07.2023 podala Žiadosť o sprístupnenie informácií.

Dňa 01.08.2023 bola vyzvaná na odstránenie nedostatkov Žiadosti.

Dňa 04.08.2023 odstránila nedostatky Žiadosti a začala plynúť lehota 8 pracovných dní na vybavenie Žiadosti.

Dňa 16.08.2023 bolo žalobkyni oznámené predĺženie lehoty na vybavenie Žiadosti.

Dňa 28.08.2023 uplynula lehota na vybavenie Žiadosti, čím sa v zmysle § 18 ods. 3 Zákona o slobode informácií predpokladá, že povinná osoba vydala (fiktívne) rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu.

Deň 31.08.2023 sa považuje za deň doručenia rozhodnutia (tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti).

Od 01.09.2023 tak plynula žalobkyni lehota na podanie odvolania voči (fiktívnemu) meritórnemu rozhodnutiu o odmietnutí poskytnúť informáciu. Lehota uplynula dňa 15.09.2023.

28. Odvolanie žalobkyne bolo podané dňa 28.08.2023, t. j. v žiadnom prípade nemôže byť považované za odvolanie voči (fiktívnemu) rozhodnutiu o odmietnutí poskytnúť informáciu, a ako aj sama žalobkyňa uviedla, bolo podané voči podaniu – oznámeniu povinnej osoby zo dňa 16.08.2023, číslo ktorého označila na odvolaní a z jeho obsahu vyplýva, že ním brojila proti nesprávosti uvedeného poučenia,

nesprávnosti jej uvádzanej adresy, a taktiež proti neexistencii dôvodov predĺženia lehoty na vybavenie infožiadosti, teda proti predmetu oznámenia, tvrdiac, že žiadané informácie nevyžadujú vytváranie mnohých evidencií ani zdĺhavé vyhľadávanie informácií a čerpanie rozpočtu, ako aj iné výkazy za I. a II. kvartál spolu s oznámením o úspešnom nahratí do RISSAM musia byť založené v účtovníctve obce. Správny súd zastáva názor, že platná právna úprava neumožňuje podať odvolanie voči takémuto oznámeniu povinnej osoby o predĺžení lehoty.

29. Povinná osoba musí o odmietnutí, teda o nevyhovení žiadosti, vydať správne rozhodnutie s poukazom na § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z., ktoré by malo obsahovať všetky náležitosti rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 46, resp. aj § 47 zákona č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku, na subsidiárne použitie ktorého odkazuje § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. Ak rozhodnutie nevydá a ani neposkytne/nesprístupní informácie v lehote na vybavenie žiadosti (základnej alebo predĺženej), tak ako aj v tejto veci, nastupuje fikcia, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu (§ 18 ods. 3 Infozákona). Proti takémuto fiktívnemu rozhodnutiu zákon pripúšťa odvolanie.

30. Z obsahu administratívneho spisu však nevyplýva, že by žalobkyňa podala odvolanie voči prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu. Podala jednoznačne odvolanie len voči opatreniu - listu povinnej osoby, ktorým jej bolo oznámené predĺženie lehoty na vybavenie infožiadosti, čo výslovne uviedla aj v odvolaní. Správny súd teda nespochybňuje, že k vydaniu fiktívneho rozhodnutia prvostupňovým orgánom verejnej správy následne, po uplynutí lehoty na vybavenie infožiadosti došlo, ale nezistil podanie odvolania voči nemu žalobkyňou. Žalobkyňa podala len odvolanie proti oznámeniu, síce riadiac sa nesprávnym poučením, avšak vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej nesprávne poučenie o možnosti podať opravný prostriedok v takom prípade, pokiaľ opravný prostriedok právna úprava nepripúšťa, nevyvoláva takéto odvolanie žiadne právne účinky. Pokiaľ žalobkyňa mienila podať odvolanie aj proti fiktívnemu rozhodnutiu o nesprístupnení informácie, mala tak urobiť v lehote na jeho podanie. Podanie takéhoto odvolania však absentuje. Námietka v replike, že nebolo oznámené o koľko dní sa lehota na vybavenie infožiadosti predlžuje, je irelevantná, ak proti existujúcemu fiktívnemu prvostupňovému rozhodnutiu nebolo podané žiadne odvolanie, tiež z dôvodu, že sama žalobkyňa akceptovala predĺženie lehoty o 8 dní, ak vypočítala dátum kedy došlo k fikcii vydania rozhodnutia o odvolaní, a to dňa 12.09.2023, keď tento dátum fiktívneho rozhodnutia žalovaného, ktoré žiadala zrušiť uviedla v petite žaloby (nezohľadniac ale nesprávne skutočnosť, že lehota na podanie odvolania začína plynúť od doručenia rozhodnutia, keď za deň doručenia fiktívneho rozhodnutia sa považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti v zmysle § 18 ods. 3, posledná veta Infozákona). Preto tvrdenia žalobkyne, navyše uplatnené až v replike (po lehote v zmysle § 183 SSP, keďže súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby v zmysle § 134 ods. 1 SSP a nejedná sa o žiaden z prípadov v zmysle § 134 ods. 2 SSP, kedy tomu tak nie je), súd považuje za účelové.

31. Z obsahu aj formy Oznámenia obce Folkušová zo dňa 16.08.2023 je zrejmé, že je v ňom obsiahnuté poučenie, ktoré tam nemalo byť, že v ňom chýba dĺžka lehoty, o ktorú sa lehota na vybavenie Žiadosti predlžuje. Zároveň oznámenie bolo doručené po lehote v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z., keďže má byť doručené ešte pred uplynutím (základnej) lehoty 8 pracovných dní na vybavenie žiadosti, no žalobkyňi bolo doručené dňa 18.08.2023 (t. j. na 10. pracovný deň).

32. No nič na tom nemení fakt, že voči tomuto oznámeniu nie je možnosť podať odvolanie. Žalobkyňa sa totiž mylne domnievala, že ide o rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informáciu, čo však ani zo samotného obsahu predmetného oznámenia nevyplýva. Navyše uvedené oznámenie orgánu verejnej správy je procesnej povahy, a nemohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobkyne, keďže sa ním len predĺžila lehota na vybavenie infožiadosti.

33. Žalobkyňa by teoreticky mohla voči dotknutému oznámeniu (ako opatreniu orgánu verejnej správy) podať správnu žalobu, no neurobila tak. Ak by chcela podať žalobu, musela by ju podať v zmysle § 181 ods. 1 SSP v lehote 2 mesiacov od oznámenia tohto opatrenia (18.08.2023), t. j. do 18.10.2023, a toto oznámenie by muselo preukázateľne zasahovať do jej subjektívnych práv alebo právom chráneným záujmov. Žaloba s takýmto obsahom však správneho súdu doručená nebola.

34. Správny súd sa zaoberal povahou listu zo dňa 16.08.2023 povinnej osoby, teda posudzoval, či povinná osoba namiesto vydania rozhodnutia neodmietla žiadosť neformálnym oznámením o tom, že informáciu z určitého dôvodu neposkytne. Správny súd dospel k záveru, že tento list nie je možné

považovať za formálne vadné meritórne rozhodnutie, zastávajúc názor, že k vydaniu rozhodnutia týmto listom nedošlo, ale došlo ním len k oznámeniu o predĺžení lehoty na vybavenie infožiadosti. V oznámení totiž nie je informácia o tom, že povinná osoba neposkytne informácie, práve naopak, avšak na ich poskytnutie predlžuje lehotu. Ide o administratívny akt, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. V predmetnej veci teda k vydaniu faktického rozhodnutia o nesprístupnení informácie vôbec nedošlo, ale uplynutím lehoty na vybavenie žiadosti došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia povinnou osobou. Správny súd pritom poukazuje napr. na rozsudky NSS ČR zo dňa 28.12.2007, č.j. 4As/48/2007–80 a zo dňa 05.01.2006 č.j. 1As/1/2005–58, z ktorých vyplýva, že neformálne listy – prípisy, je potrebné posudzovať z obsahového hľadiska, s tým, že pokiaľ z písomného prípisu (oznámenia), celkom jednoznačne vyplýva vôľa povinného subjektu neposkytnúť informáciu, teda odmietnuť sprístupnenie žiadanej informácie iba v takom prípade, takýto prípis môže predstavovať rozhodnutie v materiálnom zmysle. Je zrejmé, že z listu povinnej osoby zo dňa 16.08.2023 nevyplýva vôľa neposkytnúť informáciu, ale naopak, že ju poskytne v predĺženej lehote. Ak informácie neboli sprístupnené v lehote na vybavenie žiadosti (vrátane jej predĺženia), ani nebolo vydané faktické zamietavé rozhodnutie, došlo k vydaniu fiktívneho rozhodnutia povinnou osobou.

35. Z vyššie uvedených dôvodov mal správny súd preukázanú skutočnosť, že povinnou osobou bolo vydané prvostupňové fiktívne rozhodnutie, voči ktorému ale nebolo podané odvolanie. Žalobkyňou podané odvolanie, smerovalo len voči oznámeniu o predĺžení lehoty, napriek tomu, že platná právna úprava neumožňuje v takomto prípade podanie odvolania. Žaloba žalobkyne smeruje voči druhostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu zo dňa 12.09.2023, keď o eventuálnom odvolaní by rozhodoval starosta obce (§ 19 ods. 2, druhá veta zákona č. 211/2000 Z. z.).

36. Podľa § 97 SSP; ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

37. Podľa § 98 ods. 1 SSP; správny súd uznesením odmietne žalobu, ak

- a) o tej istej veci už bolo správnym súdom právoplatne rozhodnuté,
- b) o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie,
- c) bola podaná predčasne a lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť,
- d) bola podaná oneskorene,
- e) bola podaná zjavne neoprávnenou osobou,
- f) žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 alebo § 50,
- g) je neprípustná,
- h) tak ustanoví tento zákon.

38. Podľa § 99 písm. b) SSP; správny súd konanie uznesením zastaví, ak zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1.

39. Správny súd dospel k záveru, že neexistuje druhostupňové fiktívne rozhodnutie, teda nenastal predpoklad, že odvolací orgán vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil, ak odvolanie voči meritórnemu rozhodnutiu (fiktívnemu, ani faktickému - ktoré neexistovalo) vôbec nebolo podané. Žalobkyňa žiadala preskúmať a zrušiť neexistujúce fiktívne rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené, neexistuje spôsobilý predmet súdneho prieskumu – rozhodnutie starostky obce tak, ako ho špecifikovala žalobkyňa v žalobe.

40. Správny súd zistil taký neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno právne kvalifikovať podľa § 98 ods. 1 písm. a) až h) SSP, preto konanie zastavil podľa § 99 písm. b) SSP. Poznomenáva pritom, že odmietnuť žalobu v zmysle § 98 ods. 1 písm. g) SSP by prichádzalo do úvahy, pokiaľ by smerovala proti existujúcemu aktu orgánu verejnej správy, avšak jeho súdny prieskum je vylúčený v zmysle § 7 SSP, čo nie je tento prípad.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené, správny súd neposudzoval vec meritórne, a teda sa nezaoberal ani žalovaným namietanou skutočnosťou, že v danom prípade zo strany žalobkyne dochádza k informačnému filibusteringu, teda zneužitiu práva v režime Infazákona, vzhľadom na veľké množstvo infožiadostí v krátkom časovom období podávaných zo strany žalobkyne. Správny súd poukazuje na

závery rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Svk/44/2022 zo dňa 14.12.2023, ktorý sa venoval otázke práva na ochranu pred šikanóznym výkonom práva na prístup k informáciám, v ktorom odkazuje aj na viaceré rozhodnutia súdov vyššej autority k danej problematike. Samotný počet infožiadostí nie je relevantný, je potrebné zohľadniť všetky objektívne a subjektívne kritériá, pričom úmysel zneužiť právo na prístup k informáciám musí byť zjavný a správnymi orgánmi preukázaný nad všetku pochybnosť. Niet pochyb o tom, že nie je žiaducim javom, aby cieľom podávania infožiadostí malo byť ochromenie činnosti povinnej osoby. Popri práve jedného občana na informácie existuje totiž aj verejné právo iných občanov na riadnom chode samosprávy.

42. Z dôvodov vyššie uvedených, vzhľadom na existenciu neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky konania, a to absenciu žalobou napadnutého fiktívneho rozhodnutia žalovaného o odvolaní, na čo správny súd musí v zmysle § 97 SSP prihliadať kedykoľvek počas konania, správny súd konanie zastavil.

43. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, vzhľadom na výsledok konania, pretože konanie bolo zastavené. Nezistil dôvody pre aplikovanie § 171 ods. 1 SSP, ktorý predpokladá procesné zavinenie účastníka konania na zastavení konania.

44. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

44. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Uznesenie je právoplatné jeho doručením (§ 151 ods. 2 SSP).

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 439 ods. 2 SSP, a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správny súd v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.